

Zapisnik 3. redne seje Sveta članic COBISS
4. 2. 2022 ob 10:00 uri, preko spletnega orodja ZOOM

Prisotni člani Sveta članic COBISS:

- Miro Tržan, Mestna knjižnica Ljubljana
- Irena Sešek, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
- Mojca Markovič, Knjižnica tehniških fakultet, Maribor
- mag. Branka Kerec Prekoršek, Univerzitetna knjižnica Maribor
- Maja Medic, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
- mag. Janez Jug, Osrednja družboslovna knjižnica J. Goričarja, Ljubljana
- Mateja Švajncer, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana
- dr. Janez Stare, Institut za biostatistiko in medicinsko informatiko, Ljubljana,
- Darja Roškar, Osnovna šola Danile Kumar, Ljubljana

Predstavnika IZUM-a:

- Dr. Aleš Bošnjak, direktor IZUM,
- Mateja Tratnjek Petre

Predsednik Sveta članic COBISS je ugotovil, da je prisotnih vseh devet članov. Povedal je, da je bil zapisnik 2. redne seje Sveta članic COBISS že potrjen, predlagal je dnevni red seje.

Prisotni člani so soglasno potrdili predlagani dnevni red:

1. Poročilo o delu IZUM-a za leto 2021
2. Letni program dela in finančni načrt IZUM za leto 2022
3. Seznanitev s spremembo Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti in spremembo akta o ustanovitvi IZUM-a
4. Razno

K točki 1

Direktor IZUM je predstavil Poročilo o delu IZUM-a za leto 2021. Posebej je izpostavil:

- razvoj nove generacije programske opreme COBISS4/Katalogizacija, glavna prednost nove aplikacije bo, da bo delovala v običajnem brskalniku. Okoli 100.000 vrstic kode je plod programerskega dela sodelavcev IZUM-a. Testno orodje predstavlja stara koda COBISS3/Katalogizacija z izvedenimi prilagoditvami, kar se je izkazalo za dobro rešitev, prototipna verzija je bila uspešno izvedena.
- Nadaljevanje projekta vzpostavitve normativne kontrole predmetnih oznak na osnovi Splošnega geslovnika COBISS.SI. Izvedenih je bilo že nekaj tečajev na temo splošnega geslovnika in knjižnice so z njim delno zadovoljne. Popraviti je treba razna gesla oziroma jih drugače definirati. IZUM veliko sodeluje z NUK-om na to temo.

- Podpora pri katalogizaciji gradiva šolskih knjižnic, ki ga obdelajo sodelavci IZUM-a ob sodelovanju z zunanjimi sodelavci.
- Nadaljnji razvoj Digitalnega repozitorija dCOBISS, pripravlja se rešitev sinhronizacije podatkov z lokalnimi akademskimi institucionalnimi repozitoriji z namenom preprečitve nastajanja duplikatov.
- Podpora učbenišnemu skladu, ki jo IZUM izvaja skupaj z Zavodom za šolstvo, izpise pa koristijo vse šole v Sloveniji.
- Razvoj mobilne aplikacije mInventura, ki bo omogočala izvedbo inventure tudi na mobilnih napravah.
- SICRIS 2.0. – IZUM bo začel razvijati vsebinsko in tehnološko prenovljene aplikacije SICRIS.
- Povezovanje COBISS3 z računovodskimi sistemi (SAP); projekt je trajal leto dni, rešitev je bila najprej izdelana za Univerzo v Ljubljani.
- Povečanje števila knjižnic v COBISS.net.
- Sodelovanje z vodilnimi svetovnimi bibliografskimi informacijskimi servisi in večja prepoznavnost IZUM-ove mednarodne razvojne vloge.
- S superračunalnikom VEGA je IZUM med osmimi centri, ki so od EU pridobili finančna sredstva. Programska oprema je bila instalirana in dana v pogon v mesecu aprilu 2021. Izveden je bil promocijsko odmeven dogodek.

Med glavnimi sklopi nalog je direktor IZUM-a posebej izpostavil, razvojne naloge, ki so bile v letu 2021 izvedene na področju:

- vzajemne katalogizacije,
- COBISS+ in mCOBISS,
- lokalnih aplikacij,
- podpore procesom raziskovalne dejavnosti,
- aplikativne infrastrukture,
- drugih razvojnih nalog.

V okviru superračunalnika je povedal, da se vzpostavlja dostop za gospodarska podjetja in postavljajo pravila za sodelovanje z njimi.

Tečaji COBISS se v večjem številu izvajajo v spletni obliki.

V zvezi z mednarodnim razvojnim sodelovanjem v državah zahodnega Balkana je IZUM prejel finančna sredstva, ki pa jih je razdelil glede na velikosti držav. V COBISS.net je bilo v letu 2021 vključenih novih 32 knjižnic, skupno jih je trenutno vključenih 1421. Podatke iz Srbskih knjižnic je IZUM uspel prenesti na hosting in tako imamo sedaj replikacijo njihovih podatkov. Glede na statistične podatke se podatki najbolje izmenjujejo med knjižnicami Srbije in Črne Gore. Hrvaška knjižnica iz Koprivnice se želi priključiti v COBISS.net, zato se moramo o tem pogovoriti s hrvaško nacionalno knjižnico.

Predsednik Sveta članic COBISS je člane pozval k razpravi, ki je tekla o normativni kontroli, ki je velika pridobitev za knjižnice in uporabnike. Na strani knjižnic bo potrebno precej dela, da se bo

geslovník uveljavil, potrebno bo veliko promocije in vzpodbujenja ter redakcije. V prihodnje bo potrebno vzpodbujati latinične in set latinične pisave. Knjižnično gradivo v kitajskem, japonskem in korejskem jeziku je namreč zelo pomembno. Do sedaj COBISS ni pokrival vseh set latiničnih pisav. V projekt splošnega geslovníka je treba vključiti kompetentne redaktorje, saj se bo s tem izboljšalo iskanje in geslenje.

K točki 2

Direktor IZUM-a je predstavil Letni program dela in finančni načrt IZUM-a za leto 2022. Izpostavil je naslednje udarne poudarke:

- Nadaljevanje razvoja nove generacije programske opreme COBISS4, če bo v enem letu vse izdelano, bo to za IZUM velik uspeh.
- Projekt E-TORBA do leta 2023 bomo glede na odobrena finančna sredstva in ob ustreznem povečanju razvojne ekipe začeli z razvojem urejevalnika e-učbenikov in shrambe e-učbenikov, gre za popolno digitalizacijo vseh šolskih gradiv.
- Obogatitev normativnih baz, tako baze CONOR z zapisi za dela, kot tudi baze SGC z dodatnimi zapisi za manj pokrita področja. Pri IFLA-i so že dopolnili COMARC zapise, v naslednjem letu naj bi se vzpostavila komercialna baza.
- Nova generacija SICRIS, beta verzija je končana.
- Definirani procesi vzdrževanja in upravljanja HPC Vega, vključno s federativnimi dostopi do vseh EuroHPC superračunalnikov v odprtem in komercialnem dostopu, pripravljajo se ceniki in pravila za slovenski in evropski del.

Med ostalimi letnimi cilji je direktor IZUM-a poudaril:

- mejnik koordinacije katalogizacije in katalogiziranja gradiva šolskih bibliografskih zapisov, izvedenih je bilo 4.800. Katalogizacija bo v prihodnje manj potrebna, saj na IZUM prejemamo manj gradiva.
- Statistične preglednice za potrebe letnega vprašalnika pri šolskih knjižnicah.
- COBISS+ vpeljava novih funkcionalnosti in nadgradnja obstoječih. V letu 2022 bodo v bazo vključeni zapisi, ki so v odprtem dostopu. V COBISS.net si ne morejo privoščiti dragih tujih baz podatkov.
- mCOBISS nove funkcionalnosti in nadgradnja obstoječih.

Med vsebinski sklopi razvojnih aktivnosti je direktor IZUM-a izpostavil:

- vzajemno katalogizacijo,
- COBISS+/mCOBISS,
- lokalne aplikacije,
- podporo procesom raziskovalne dejavnosti,

- podporo odprti znanosti,
- druge aplikacije in druge razvojne naloge,
- aplikativno infrastrukturo in
- COBISS.net.

V zvezi s finančnim načrtom je direktor IZUM-a povedal, da IZUM prejema finančna sredstva za svoj program. Največji delež sredstev je vezan na elektriko za HPC, katerega zasedenost je že 70%.

Predsednik Sveta članic COBISS je člane pozval k razpravi. V nadaljevanju je razprava tekla o:

- splošnih knjižnicah v razvoju in praktičnih funkcionalnostih;
- razvoju podpore in naročanja knjižničnega gradiva na drugo lokacijo ter uporabi integracije paketov;
- podpori za skupno nabavo gradiva, ki je bila lani narejena v MKL;
- razvojni nalogi R3: Dopolnitev manj pokritih področij v SGC, pri kateri se omenja sistemska rešitev, da bi se vključil NUK-ov SGC. Direktor IZUM-a je povedal, da se rešitev pripravlja v sodelovanju z NUK-om v okviru komisije Krasovka. Napravljena bo delovna skupina, ki bo razpravljala o sistemskem prenosu zadev iz NUK-ovega SGC v IZUM-ovega. IZUM želi združiti vse na področju SGC in imeti z NUK-om skupen projekt. Javna razprava bo ena od glavnih tem delovne skupine. Trenutno imamo v SGC Kongresne knjižnice in Rameau, razmišljati bi morali tudi o vključitvi nemških in italijanskih knjižnic, saj bi s tem pokrili potrebe italijanske manjšine. Mednarodni način iskanja po SGC je potreben zato, ker prenos iz slovenskega v tuje jezike ni ustrezen.
- zapisu v dokumentu Letni program dela za leto 2022: »Analizirali bomo možnosti, da raziskovalec sam pripravi osnutek bibliografskega zapisa, ki ga nato dopolni bibliotekar, ter možnost odložitve elektronske verzije članka.«. Direktorju IZUM-a je bilo zastavljeno vprašanje, ali se bo to delalo v SICRISU. Direktor je odgovoril, da bo pri odprtih podatkih treba zelo dobro vpisati analitične podatke, kar naj v celoti naredijo v knjižnici tako, da jim raziskovalci dajo ustrezne podatke. Sodelovanje raziskovalcev in knjižničarjev se bo izvajalo preko obrazca.

Člani Sveta članic COBISS so oba predstavljenata dokumenta pohvalili, kot zelo dobro pripravljena, ter soglasno sprejeli sklep.

Sklep št. 1: Svet članic COBISS se je seznanil z Poročilom o delu IZUM za leto 2021 in Letnim programom dela in finančnim načrtom IZUM za leto 2022, oba dokumenta potrjuje in jima daje svoje pozitivno mnenje.

K točki 3

Direktor IZUM-a je povedal, da je bil sprejet novi Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti. IZUM je bil s strani svojega matičnega ministrstva pozvan, da pripravi svoj predlog spremembe akta o ustanovitvi, ki ga naj potrdi tudi Upravni odbor IZUM. Članom Sveta članic COBISS je predstavil nekaj sprememb, ki jih novi zakon določa ter posebej izpostavil sestavo predstavnikov Upravnega odbora IZUM, ki jo novi zakon določa drugače kot Zakon o knjižničarstvu. IZUM v predlogu spremembe akta o ustanovitvi načina sestave predstavnikov upravnega odbora, kot ga določa novi zakon ne bo predlagal zaradi vsebinskih argumentov, ki jih bo Upravnemu odboru IZUM-a, predstavil prihodnji teden na seji. Po potrditvi predloga sprememb

akta o ustanovitvi na upravnem odboru bo predlog posredovan v obravnavo na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Po krajši razpravi o tem, da so zainteresirana javnost knjižnice, ki pa so različnih tipov so člani Sveta članic COBISS menili, da so samo trije predstavniki knjižnic v upravnem odboru premalo, zato so soglasno sprejeli sklep.

Sklep št. 2: Svet članic COBISS se je seznanil s problematiko trenutne sestave predstavnikov Upravnega odbora IZUM, ki jo Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti določa drugače kot Zakon o knjižničarstvu. Svet članic COBISS podpira trenutno sestavo predstavnikov Upravnega odbora IZUM.

K točki 4

Direktor IZUM-a se je zahvalil članom Sveta članic COBISS za udeležbo in sodelovanje na seji. Povedal je, da se bo tej sestavi Sveta članic COBISS mandat v prihodnjem tednu iztekel. Na izvedenih volitvah so bili izvoljeni novi člani Sveta članic COBISS, katerih mandat bo v skladu s Statutom IZUM-a trajal štiri leta.

Seja je bila zaključena ob 12:45 uri.

Miro Tržan
Predsednik Sveta članic COBISS